

Гандзюк В. Особливості застосування інтерактивних методів навчання у викладанні журналістських дисциплін для здобувачів вищої освіти. Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «New Horizons in Scientific Research: Challenges and Solutions» (March 31 – April 2, 2025. Marseille, France). European Open Science Space, 2025. PP. 121-124.

Віталій Гандзюк,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент, завідувач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Україна
v.o.handziuk@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті досліджено особливості застосування інтерактивних методів навчання у викладанні журналістських дисциплін для здобувачів вищої освіти. Проаналізовано ефективність використання дискусій, кейс-методу, рольових ігор, проектного навчання, тренінгів та інших інтерактивних технологій у формуванні професійних компетентностей майбутніх журналістів. Обґрунтовано, що інтерактивні методи сприяють розвитку критичного мислення, комунікативних навичок, творчості та готовності до практичної діяльності в сучасному медіасередовищі.

Ключові слова: інтерактивні методи навчання, журналістська освіта, викладання журналістських дисциплін, заклади вищої освіти, професійні компетентності, критичне мислення, проектне навчання, практикоорієнтоване навчання.

Сучасна журналістика вимагає від фахівців не лише глибоких теоретичних знань, а й розвинених практичних навичок, критичного мислення та вміння адаптуватися до стрімких змін у медіасередовищі. У зв'язку з цим традиційні методи викладання журналістських дисциплін потребують доповнення інтерактивними підходами, які сприяють активній участі студентів у навчальному процесі.

Інтерактивне навчання базується на двосторонній комунікації між викладачем і студентами, а також на їхньому активному залученні у процес створення медіаконтенту, аналізу реальних журналістських кейсів і вирішення професійних ситуацій. Це не лише підвищує мотивацію студентів, а й сприяє глибшому засвоєнню матеріалу і розвитку ключових компетентностей журналіста: аналітичного мислення, роботи з інформацією, створення якісного контенту та етичного підходу до журналістської діяльності [6].

Використання дискусій, рольових ігор, моделювання реальних журналістських ситуацій, аналізу кейсів, роботи в малих групах і мультимедійних технологій дозволяє студентам активно взаємодіяти, розвивати критичне мислення, навчатися оперативному пошуку, аналізу й подачі інформації. Такий підхід стимулює творчість, ініціативність і професійну впевненість майбутніх журналістів, готуючи їх до викликів сучасного медіапростору.

Метою дослідження є аналіз специфіки застосування інтерактивних методів у вивченні журналістських дисциплін студентами закладів вищої освіти, їх ефективності й впливу на формування професійних навичок майбутніх журналістів.

Інтерактивні методи навчання – це підходи, що передбачають активну взаємодію студентів із викладачем та один з одним у освітньому процесі. До основних особливостей таких методів належать орієнтація на практичне засвоєння матеріалу; стимулювання критичного мислення та творчості; активне використання реальних журналістських кейсів; залучення сучасних цифрових технологій та мультимедійних форматів [5].

У викладанні журналістських дисциплін інтерактивні методи дають можливість не лише отримати теоретичні знання, а й відпрацювати їх на практиці, що є надзвичайно важливим у сучасному медіапросторі.

У викладанні журналістики актуальним є метод case study (аналіз реальних ситуацій). Цей метод полягає у вивченні та розборі реальних журналістських матеріалів, публікацій, скандалів або кейсів щодо журналістської етики. Наприклад, аналіз матеріалів журналістських розслідувань або випадків фейкових новин дозволяє студентам розуміти складнощі роботи журналіста та важливість фактчекінгу [4].

Рольові ігри і моделювання журналістських ситуацій, де студенти беруть на себе різні ролі в редакції: журналіста, редактора, кореспондента, фактчекера тощо. Наприклад, можна змоделювати пресконференцію з політиком чи публічним діячем, де студенти мають підготувати питання і вести інтерв'ю в реальному часі.

Застосування спеціалізованих програм (Adobe Premiere, Canva, FactCheck, CrowdTangle) для створення контенту, перевірки фактів, роботи з візуалізаціями сприяє розвитку практичних навичок. Студенти можуть створювати відеоматеріали, подкасти або інфографіку, що є важливою складовою сучасної журналістики.

Організація студентських газет, блогів, YouTube-каналів чи подкастів дозволяє студентам працювати в умовах, максимально наближених до реальних журналістських редакцій. Багато українських університетів мають власні студентські медіа, де майбутні журналісти можуть отримати перший досвід роботи [2].

Журналістика потребує вміння відстоювати власну точку зору, тому організація дебатів на тему свободи слова, цензури, журналістської етики допомагає студентам розвивати критичне мислення, аргументованість й аналітичні навички.

Співпраця з професіоналами галузі, зустрічі з журналістами, редакторами і медіаекспертами у форматі лекцій або практикумів.

До основних переваг інтерактивного навчання у журналістській освіті належать: розвиток комунікаційних навичок та роботи в команді; навчання через практику, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу; можливість адаптувати навчальний процес до реальних викликів медіаіндустрії; підготовка студентів до роботи в цифровому середовищі [1].

Проте використання інтерактивного навчання у журналістській освіті є і певні виклики: потреба у сучасному технічному забезпеченні; значні витрати часу на організацію інтерактивних занять; необхідність підготовки викладачів до роботи з новими методами.

Інтерактивні методи навчання є надзвичайно важливими у підготовці майбутніх журналістів. Вони дозволяють студентам отримати практичний досвід, розвинути критичне мислення і навички роботи з інформацією, що є невід'ємною частиною професії журналіста.

Застосування аналізу кейсів, рольових ігор, цифрових технологій, студентських медіа та дискусій значно підвищує ефективність навчання, роблячи його динамічним, сучасним й актуальним.

Отже, надалі необхідно розширювати можливості інтерактивного навчання в українських університетах, впроваджувати новітні технології і створювати сприятливі умови для практичного навчання студентів. Це сприятиме підготовці конкурентоспроможних журналістів, здатних працювати у складних інформаційних умовах та дотримуватися високих стандартів професії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. *Право та інноваційне суспільство*, 2015. № 1. С. 27–33
2. Дяченко М. Д. Концептуальні засади підготовки майбутніх журналістів до професійно-творчої діяльності. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2012. № 4. С. 9–17
3. Мединська О. Використання інноваційних технологій у підготовці майбутніх журналістів». *Обрії друкарства*. 2019. № 1(7). С. 100–110.
4. Нетреба М., Нишик Г. Викладання журналістських дисциплін у вищій школі: специфіка та форми навчання. *Вісник Львівського національного університету. Серія журналістика*. 2017. Вип. 42. С. 33–38
5. Топчієв М. М. Активізація навчального процесу за допомогою інноваційних технологій та інтерактивних методів у викладанні суспільних дисциплін. *Організація навчально-виховного процесу. Науковий вісник НЛТУ України*. 2009. № 15. С. 159–174.

6. Іщенко Т., Кузьменко Д. Інтерактивні методи навчання та їх застосування при вивченні ділової іноземної мови студентами немовних вищих закладів освіти. *Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасного ВНЗ*, Київ: КНЕУ. 2016. С. 159–163.

7. Іванова Т., Ізбаш С. Методичні «родзинки» онлайн-тренінгу з медіаграмотності «Будь у тренді: МІГ в онлайні». Практичний посібник, за заг. ред. В. Іванова. Київ: Академія Української преси, Центр вільної преси, 2020. 96 с.

8. Міхалко М. 21 спосіб мислити креативно. Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля». 2019. 400 с.

Відомості про авторів, які взяли участь у 3 Міжнародній науково-практичній конференції «Scientific Exploration: Bridging Theory and Practice».

Прізвище ім'я по-батькові	Автор 1	Гандзюк Віталій Олександрович
	Автор 2	Одобецька Ірина Сергіївна
	Автор 3	
	Автор 4	
Для сертифікату Ім'я та Прізвище латинськими літерами	Автор 1	Vitalii Gandziuk
	Автор 2	Iryna Odobetska
	Автор 3	
	Автор 4	
Заклад вищої освіти або організація	Автор 1	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
	Автор 2	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
	Автор 3	
	Автор 4	
Науковий ступінь та вчене звання Для здобувачів вищої освіти рівень (бакалавр / магістр)	Автор 1	Кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент
	Автор 2	здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Журналістика» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
	Автор 3	
	Автор 4	
Назва кафедри	Автор 1	кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
	Автор 2	кафедра журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю
	Автор 3	
	Автор 4	

E-mail	Автор 1	v.o.handziuk@gmail.com
	Автор 2	odobetska99@gmail.com
	Автор 3	
	Автор 4	
Назва секції (обов'язково)		Журналістика
Паперова версія сертифікату з мокрою печаткою та підписом (оплачується окремо)	Автор 1	ні
	Автор 2	ні
	Автор 3	
	Автор 4	
Дані для відправлення паперової версії сертифікату Новою поштою ПІБ Номер телефону Назва міста відділення №		Заповнюється тільки у разі замовлення друкованого сертифікату